

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

વિશેષ ફોજદારી અરજી નં. ૮૪૬૯/૨૦૦૯

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંદિપ એન. ભટ્ટ

=====

રિપોર્ટીંગ માટે મંજૂરી છે?	હા	ના
	✓	

=====

બી. બી. ઢિવેદી, જીએએસ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય

=====

ઉપસ્થિતી:

અરજદાર નં. ૧ તરફે શ્રી એ.આર. રોકી (૭૫૯૨)

અરજદાર નં. ૧ માટે શ્રી હરદીપ એલ. મહિડા (૭૧૧૨)

સામાવાળા નં. ૧ – રાજ્ય તરફે એજીપી ડૉ. પૂજા આશર

=====

ન્યાયપીઠ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સંદિપ એન. ભટ્ટ

તારીખ: ૨૨/૦૮/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. રૂલ તાત્કાલિક પરત ફરવા પાત્ર છે. સામાવાળા તરફથી વિદ્વાન વકીલ રૂલની નોટિસની બજવણી જતી કરે છે. પક્ષકારોની સંમતિથી, આ મેટર (કેસ) પર વિસ્તૃત સુનાવણી કરવામાં આવી છે અને આખરી નિકાલ માટે લેવામાં આવી છે.

૨. અરજદાર દ્વારા નીચે મુજબની દાદ માંગવા માટે વર્તમાન પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી છે:

"એ. નામદાર સાહેબ આ પિટિશન મંજૂર કરવા કૃપા કરે;

બી. નામદાર સાહેબ વર્તમાન અરજદારના તારીખ ૧.૪.૨૦૦૬ થી

૩.૧.૨૦૦૭ ના સમયગાળાના વાર્ષિક ખાનગી અહેવાલમાં પ્રતિકૂળ

નોંધોની પુષ્ટિ કરતા તારીખ ૧૭.૧૧.૨૦૦૮ ના આદેશને રદ કરવા અને બાજુ પર રાખવા કૃપા કરે.

સી. નામદાર સાહેબ વર્તમાન અરજદારના તારીખ ૧.૪.૨૦૦૬ થી ૩.૧.૨૦૦૭ ના સમયગાળાના વાર્ષિક ખાનગી અહેવાલમાં પ્રતિકૂળ નોંધો દૂર કરવા માટે યોગ્ય આદેશો પસાર કરવા કૃપા કરે.

ડી. નામદાર સાહેબ પિટિશનમાં એડમિશન અને આખરી નિર્ણય પડતર હોય તે દરમિયાન, વર્તમાન અરજદારના તારીખ ૧.૪.૨૦૦૬ થી ૩.૧.૨૦૦૭ ના સમયગાળાના વાર્ષિક ખાનગી અહેવાલમાં પ્રતિકૂળ નોંધોની પુષ્ટિ કરતા તારીખ ૧૭.૧૧.૨૦૦૮ ના આદેશના વધુ અમલ અને કામગીરી પર મનાઈદુકમ આપવા કૃપા કરે.

ઈ. નામદાર સાહેબ ન્યાયના હિતમાં આવી અન્ય અને વધુ દાદ/રાહત મંજૂર કરવા કૃપા કરે."

કેસની હકીકતો:-

૩. પિટિશનના મેમોમાં જણાવ્યા મુજબની ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૩.૧ આ પિટિશનમાં અરજદારનો એવો કેસ છે કે અરજદારને તારીખ ૨૫.૨.૨૦૦૮ નો એક પત્ર પાઠવવામાં આવ્યો હતો જેના દ્વારા ૧.૪.૨૦૦૬ થી ૩.૧.૨૦૦૭ વચ્ચેના સમયગાળા માટેની પ્રતિકૂળ નોંધો વિશે જાણ કરવામાં આવી હતી. આ પિટિશનમાં અરજદારનો વધુ કેસ એ છે કે ૧.૪.૨૦૦૬ થી ૩.૧.૨૦૦૭ વચ્ચેના સમયગાળા માટે વાર્ષિક ખાનગી અહેવાલમાં પ્રતિકૂળ નોંધની પુષ્ટિ/જાળવણી સામે અરજદાર દ્વારા ૧૫.૭.૨૦૦૮ ના રોજ સામાવાળાને રજૂઆત સબમિટ કરવામાં આવી હતી, જે તે જ તારીખે વિભાગને પ્રાપ્ત થઈ હતી. તારીખ ૧૭.૧૧.૨૦૦૮ ના એક પત્ર વ્યવહાર મારફતે, સામાવાળા સત્તાધિકારીઓ દ્વારા અરજદારને જાણ કરવામાં આવી હતી કે અરજદાર વિરુદ્ધ જારી કરાયેલ પ્રતિકૂળ નોંધોને ૧.૪.૨૦૦૬ થી ૩૧.૧.૨૦૦૭ ના સમયગાળા માટે અરજદારના વાર્ષિક ખાનગી અહેવાલમાં યથાવત રાખવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે. આ પિટિશનમાં અરજદારનો વધુ કેસ એ છે કે પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખવા સામેનો પડકાર મુખ્યત્વે એ આધાર પર છે કે આ અંગેના સરકારી પરિપત્રોની અવગણના કરીને પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખવામાં આવી છે. રિપોર્ટિંગ ઓફિસર કોઈ કારણસર વર્તમાન અરજદાર સામે પક્ષપાતી રીતે વર્તી રહ્યા હતા અને આ પક્ષપાત એ હકીકતમાં પ્રતિબિંબિત થાય છે કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા જારી કરાયેલી કારણદર્શક નોટિસ (જે અરજદારની શિસ્ત સત્તાધિકારી તરીકે મહેસૂલ વિભાગને મોકલવામાં આવી હતી) ના

અનુસંધાનમાં અરજદારને ચેતવણી આપવામાં આવી હતી અને આ અંગેની સરકારની સૂચનાઓ સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે ચેતવણી આપવા સાથે પૂર્ણ થતી ખાતાકીય કાર્યવાહી સંબંધિત અધિકારીના વાર્ષિક ખાનગી અહેવાલમાં પ્રતિબિંબિત થવી જોઈએ નહીં, તેમ છતાં, મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા પહેલેથી જ ચેતવણી આપવામાં આવી હોવા છતાં, રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે પાછળના તબક્કે અરજદાર સામે માત્ર કારણદર્શક નોટિસ જારી કર્યાની હકીકતનો જ સમાવેશ કર્યો હતો. આ પિટિશનમાં અરજદારનો વધુ કેસ એ છે કે જુદી જુદી કટારો માટે ચાર પ્રતિકૂળ નોંધો છે. આ ચારેય નોંધો સરકારી સૂચનાઓના સ્પષ્ટ ઉલ્લંઘનમાં જારી કરવામાં આવી છે, જે હકીકતને રિવ્યુઈંગ ઓફિસર અને સામાવાળા દ્વારા સ્વીકૃતિ સત્તાધિકારી તરીકે ધ્યાનમાં લેવામાં આવી નથી અને તેથી, સામાવાળા સત્તાવાળાઓ દ્વારા પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખવી તે કાયદાની દૃષ્ટિએ અયોગ્ય છે. આથી, વર્તમાન પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી છે.

૪. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ.આર. રોકી અને સામાવાળા – રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ ડૉ. પૂજા આશરને સાંભળવામાં આવ્યા.

અરજદાર તરફથી રજૂઆતો:-

૫.૧ અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ.આર. રોકીએ રજૂઆત કરી છે કે વર્તમાન પિટિશન અરજદારની સર્વિસ બુક (વાર્ષિક ખાતગી અહેવાલ) માં કરવામાં આવેલી પ્રતિકૂળ નોંધોના સંદર્ભમાં દાખલ કરવામાં આવી છે, જે અગાઉની ચેતવણી પર આધારિત છે, જે કાયદામાં માન્ય નથી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વર્ષ ૨૦૦૮ ના જી.આર. ના કલોઝ ૮ માં નિર્ધારિત સમય મર્યાદાનું સત્તાવાળાઓ દ્વારા પાલન કરવામાં આવ્યું ન હતું. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતમાં ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓને સત્તાવાળાઓ દ્વારા યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં અને ઉકેલવામાં આવ્યા ન હતા. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિકૂળ નોંધ એ ચેતવણી પર આધારિત છે જે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ જી.આર. ની ચોક્કસ જોગવાઈને ધ્યાનમાં લેતા અમાન્ય છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે રિપોર્ટિંગ ઓથોરિટી દ્વારા એક્સમેરલ રોલ જાળવવામાં આવતો નથી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે રિપોર્ટિંગ અને રિવ્યુઇંગ ઓફિસર દ્વારા આકારણી રાજ્ય સરકાર દ્વારા નક્કી કરાયેલા સમયપત્રક બહાર ૧૧ મહિનાથી વધુના વિલંબ પછી કરવામાં આવી હતી, જે પ્રતિકૂળ નોંધો જારી કરવાના તમામ હેતુઓની સ્પષ્ટપણે વિરુદ્ધ છે અને તેથી, તેમાં દખલગીરી કરવી જરૂરી છે. તેમણે બી.આર. કુલકર્ણી વિરુદ્ધ ગુજરાત સરકાર [૧૯૭૮ (૨) GLR ૧૦૨૧] ના કેસમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે, ખાસ

કરીને તે ચુકાદાનો ફકરો ૧૧ પ્રસ્તુત છે અને રજૂઆત કરી છે કે પુષ્ટિ કરનાર સત્તાધિકારીએ તેની વિચારણા માટે મુકાયેલા મુદ્દાઓ પર મનનો પૂરેપૂરો ઉપયોગ કર્યા પછી કોઈ તટસ્થ નિર્ણય લીધો ન હતો અને એ ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા કે રિવ્યુઇંગ ઓફિસરે વર્ષ ૨૦૦૬ ના પૂર દરમિયાન સુરતની મુલાકાત લીધી ન હતી અને પ્રતિકૂળ નોંધ જારી કરતી વખતે રિપોર્ટિંગ ઓફિસરની ટિપ્પણીઓ સિવાય અન્ય કોઈ સામગ્રી તેમની પાસે ન હતી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે રિવ્યુઇંગ ઓફિસરે એ શોધવાની તસ્દી લીધી ન હતી કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા સંદર્ભિત નોટિસ પર મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે કે કેમ. તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વર્તમાન પિટિશનમાં કરવામાં આવેલી પ્રાર્થનાઓ મંજૂર કરવામાં આવે.

૫.૨ વધુમાં, તેમણે સોગંદનામા-ઇન-રિજોઇન્ડરની વિગતોનો સંદર્ભ આપીને રજૂઆત કરી છે કે પ્રશ્નગત સમયગાળો ૦૧.૦૪.૨૦૦૬ થી ૩.૧.૨૦૦૭ વચ્ચેનો છે અને અરજદારને પ્રતિકૂળ નોંધો જારી કરવા અંગે તારીખ ૨૫.૦૨.૨૦૦૮ ના પત્ર દ્વારા જાણ કરવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ૧૯.૦૩.૨૦૦૪ ના સરકારી પરિપત્ર મુજબ, રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે ૩૦.૦૪.૨૦૦૭ સુધીમાં એ.સી.આર. લખવાનું પૂર્ણ કરવું જોઈતું હતું, જ્યારે રિવ્યુઇંગ ઓફિસરે ૧૫.૦૫.૨૦૦૭ સુધીમાં તેમની સમીક્ષા પૂર્ણ

કરવી જોઈતી હતી. તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ પરિપત્રનું ઉદ્ધન થયું છે, કે સરકાર દ્વારા નક્કી કરેલા સમયપત્રકથી આશરે નવ મહિના પછી અરજદારને પ્રતિકૂળ નોંધની જાણ કરવામાં આવી હતી. તેમણે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલેશન નંબર ૧૧૧૮૮ ઓફ ૨૦૦૯ માં લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૨૩૩૮ ઓફ ૨૦૦૯ માં પસાર કરાયેલા તારીખ ૨૭.૦૯.૨૦૧૨ ના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે ખાસ કરીને ફકરા ૧૧ થી ૧૪ સુસંગત છે. તેમણે બી.એમ. રાજવંશી વિરુદ્ધ ગુજરાત સરકાર [૨૦૧૬ (૦) AIJEL-HC ૨૩૪૦૩૨] ના કેસમાં આ કોર્ટના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખ્યો છે, ખાસ કરીને ફકરા ૧૩ અને ત્યારપછીના ફકરાઓ સુસંગત છે અને રજૂઆત કરી છે કે આ જોતાં, પ્રતિકૂળ નોંધોની જાણ કરવામાં થયેલા વિલંબના આધારે તેમજ અગાઉના પ્રસંગે આપવામાં આવેલી ચેતવણીઓના પાસા પર વર્તમાન પિટિશન મંજૂર થવી જોઈએ, કારણ કે વાર્ષિક ખાનગી અહેવાલ લખતી વખતે તેને ધ્યાનમાં લઈ શકાય નહીં. આથી, તેમણે આ પિટિશન મંજૂર કરવા પ્રાર્થના કરી છે.

સામાવાળા તરફથી રજૂઆતો:-

- ૬.૧** સામા પક્ષે, સામાવાળા – રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ ડૉ. પૂજા આશરે અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બાર સમક્ષ કરવામાં આવેલી રજૂઆતોનો સખત વિરોધ કર્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે બાર

સમક્ષ કરવામાં આવેલી આવી રજૂઆતો ગેરસમજભરી અને કાયદાની દૃષ્ટિએ ભૂલભરેલી છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીના આધારે, સત્તાવાળાઓ યોગ્ય રીતે જ એ.સી.આર. અંગેના નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે, જે ૦૧.૦૪.૨૦૦૬ થી ૦૩.૦૧.૨૦૦૭ ના સમયગાળા માટેની વર્તમાન પિટિશનના સંદર્ભમાં છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારનો એ.સી.આર. લખતી વખતે, રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે એ.સી.આર. ની કટાર ૪(૧) સામે અરજદારને "નબળા" તરીકે રેટ કર્યા છે અને આમ કરતી વખતે, રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે એ હકીકતનો ઉલ્લેખ કર્યો છે કે વર્ષ ૨૦૦૬ માં સુરતમાં આવેલા ભયાનક પૂર દરમિયાન અરજદારે જવાબદારીમાંથી છટકવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા તારીખ ૧૯.૯.૨૦૦૬ અને ૦૬.૧૨.૨૦૦૬ ના પત્રો દ્વારા અરજદારને નોટિસ આપવામાં આવી હતી અને જવાબદારીમાંથી છટકવા અને ફરજ પ્રત્યેની બેદરકારી અંગેની આ હકીકત મહેસૂલ વિભાગને જણાવવામાં આવી હતી. મહેસૂલ વિભાગે આ બાબતની સ્વતંત્ર રીતે તપાસ કરી અને તે મુજબ, અરજદારને એક ચેતવણી જારી કરી જેમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી ક્ષતિઓ ભવિષ્યમાં પુનરાવર્તિત થવી જોઈએ નહીં. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે તે રેકૉર્ડની બાબત છે કે અરજદારે તેમને આપવામાં આવેલી ચેતવણી સામે કોઈ રજૂઆત કરી ન હતી અને અરજદાર પાસે ચેતવણી

સ્વીકારવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ ન હતો. આ બાબત રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા અરજદારના એ.સી.આર. ની એન્ટ્રી નંબર ૪(૧) માં નોંધવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓને સ્પષ્ટપણે સમર્થન અને વાજબીપણું આપે છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે અરજદારને આપવામાં આવેલી ચેતવણીઓ વિશે એ.સી.આર. માં ઉલ્લેખ કર્યો છે કે નહીં તે એક તકનીકી બાબત છે. વાસ્તવમાં, અરજદારે જે સરકારી પરિપત્ર ટાંક્યો છે તેમાં પણ એવો ઉલ્લેખ છે કે જો ઔપચારિક દંડ લાદવામાં આવ્યો ન હોય અને માત્ર ચેતવણી જ આપવામાં આવી હોય તો તેનો એ.સી.આર. માં કોઈ સંદર્ભ હોવો જોઈએ નહીં.

૬.૨ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ તારીખ ૮.૩.૧૯૮૨ નો પરિપત્ર જુદા સંદર્ભમાં છે અને તે કર્મચારી સામે શરૂ કરાયેલી શિસ્તભંગની કાર્યવાહીની બાબત સાથે કામ કરે છે જે છેવટે ચેતવણી આપવા સાથે પૂર્ણ થાય છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે આવા કિસ્સાઓમાં, પરિપત્ર મુજબ, કર્મચારીને આપવામાં આવેલી ચેતવણીનો સંદર્ભ એ.સી.આર. માં ન કરવો જોઈએ. આ સ્વાભાવિક પણ છે કારણ કે જો ચેતવણીની નકલ એ.સી.આર. માં રાખવામાં આવે અથવા એ.સી.આર. માં તેનો સંદર્ભ આપવામાં આવે તો તેમાં ઠપકાના ઔપચારિક દંડના તમામ લક્ષણો હશે. વર્તમાન કિસ્સામાં પણ, અરજદારને ચેતવણી

આપવામાં આવી હતી, ઠપકાનો ઔપચારિક દંડ નહીં અને તેથી, તે સ્વાભાવિક છે કે રિપોર્ટિંગ અથવા રિવ્યુઇંગ ઓફિસર દ્વારા એ.સી.આર. માં તેનો કોઈ સંદર્ભ કરી શકાયો ન હોત. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારે તેમના પક્ષે ચેતવણી સ્વીકારી લીધી છે જે સંદર્ભ હેઠળની પ્રતિકૂળ નોંધોને વધુ સમર્થન આપે છે, જેના દ્વારા એ.સી.આર. ની કટાર નંબર ૧૦ માં રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા કરવામાં આવેલા "નબળા" ના એકંદર મૂલ્યાંકનનું કોઈ મહત્વ રહેશે નહીં કારણ કે રિવ્યુઇંગ ઓફિસરે "નબળા" ના એકંદર મૂલ્યાંકનને બદલીને "સારા" માં સુધારી દીધું હતું. કોઈ પણ સંજોગોમાં, અરજદારને તક પૂરી પાડવાના હેતુથી, "નબળા" ની ટિપ્પણી એ.સી.આર. માં અન્ય પ્રતિકૂળ નોંધો સાથે અરજદારને જણાવવામાં આવી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારની રજૂઆત પર વિચાર કરતી વખતે, "નબળા" ની ટિપ્પણીને મુખ્યત્વે એ આધાર પર દૂર કરવામાં આવી હતી કે રિવ્યુ ભાગમાં રિવ્યુઇંગ ઓફિસર દ્વારા તેને પહેલેથી જ "સારા" તરીકે સુધારવામાં આવી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે જ્યાં સુધી વર્ષ ૨૦૦૬ માં સુરતમાં આવેલા ભયાનક પૂર દરમિયાન અરજદારને સોંપવામાં આવેલી ફરજનો સંબંધ છે, તો સુરત જિલ્લાના દરેક અધિકારીને પૂરના સંદર્ભમાં કોઈને કોઈ ફરજ સોંપવામાં આવી હતી અને તેથી, તે સ્વાભાવિક છે કે અરજદાર જે સુરત કલેક્ટરેટમાં ડેપ્યુટી કલેક્ટર હતા તેમને પૂરને લગતી કોઈપણ ફરજ વિના છોડી શકાયા

ન હોત. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે પ્રશ્નગત પ્રતિકૂળ નોંધો સામે અરજદારની રજૂઆતને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે અને રિપોર્ટિંગ ઓફિસર તેમજ રિવ્યુઇંગ ઓફિસરની ટિપ્પણીઓ મેળવવામાં આવી હતી અને બંને અધિકારીઓએ તેમના મંતવ્યોને સમર્થન આપ્યું હતું કે અરજદારને આપવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓ યોગ્ય હતી અને જાળવી રાખવાને પાત્ર છે અને એવું નથી કે સામાવાળા માત્ર રિપોર્ટિંગ ઓફિસર અને/અથવા રિવ્યુઇંગ ઓફિસર દ્વારા આપવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓ / અભિપ્રાયો પર નિર્ભર હતા. રાજ્ય સરકારે, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીની તપાસ કર્યા પછી, એ.સી.આર. માં પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખી હતી.

૬.૩ વધુમાં, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારની રજૂઆતની તપાસ કરવામાં મનનો ઉપયોગ ન થયો હોવાના ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધા અંગે, એ ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી હોઈ શકે છે કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે ૨૩.૧૨.૨૦૦૭ ના રોજ પ્રતિકૂળ નોંધો આપી છે અને રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે ડેપ્યુટી કલેક્ટર (પ્રોટોકોલ), સુરત તરીકે અરજદારની કામગીરી અને વાસ્તવિક કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કર્યું છે અને તે સ્પષ્ટપણે જોઈ શકાય છે તેમ, રિપોર્ટિંગ ઓફિસર અરજદારની કામગીરીથી જરા પણ સંતુષ્ટ ન હતા અને તેથી, રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે ફરજની કામગીરી અંગે અસંતોષ દર્શાવતા ૨૩.૮.૨૦૦૬ ના રોજ અરજદારને બે મેમો જારી કરવા પડ્યા હતા. અરજદારે ઉપરોક્ત બે મેમોના

જવાબમાં તેમનો ખુલાસો સબમિટ કર્યો હતો પરંતુ રિપોર્ટિંગ ઓફિસર સંતુષ્ટ ન થતાં, તેમણે તારીખ ૧૯.૯.૨૦૦૬ અને ૬.૧૨.૨૦૦૬ ના અહેવાલો દ્વારા મહેસૂલ વિભાગને આ બાબત મોકલી આપી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે રેકૉર્ડ પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે અરજદાર પોતાની ફરજ નિષ્ઠાપૂર્વક અને પ્રામાણિકપણે બજાવતા ન હતા અને તેથી જ અરજદારને વારંવાર આવી ભૂલો ન કરવા માટે જણાવતા ઉપરાધાપરી મેમો અને ચેતવણી જારી કરવામાં આવી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદારની રજૂઆતની ઝીણવટપૂર્વક તપાસ કર્યા પછી, રાજ્ય સરકારે તારીખ ૧૭.૧૧.૨૦૦૮ નો નિર્ણય લીધો હતો અને જો અરજદારની રજૂઆતની તપાસ કરતી વખતે મનનો ઉપયોગ કરવામાં ન આવ્યો હોત, તો એ.સી.આર. ના ભાગ-૩ ની કટાર નં. ૧૦ માં આપવામાં આવેલ "નબળા" ની ટિપ્પણી સરકાર દ્વારા દૂર કરવામાં આવી ન હોત. એટલું જ નહીં, વિભાગે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા આપવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓની વિગતો અને એ હકીકતને પણ ધ્યાનમાં લીધી કે અરજદારને મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા પહેલેથી જ લેખિત ચેતવણી આપવામાં આવી હતી અને તેથી, તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે રાજ્ય સરકારના પક્ષે મનનો ઉપયોગ થયો નથી એમ કહેવું યોગ્ય નથી.

૬.૪ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે સામાન્ય વહીવટ વિભાગ (GAD) ના તારીખ ૩૧.૩.૧૯૮૯ ના સરકારી ઠરાવની જોગવાઈઓ મુજબ, રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા એક્ઝેમ્પ્લર રોલ્સ જાળવવાના હોય છે અને એ.સી.આર. લખતી વખતે તેનો ઉપયોગ કરવાનો હોય છે. એકવાર રિપોર્ટિંગ ઓફિસર રિપોર્ટિંગનો ભાગ ભર્યા પછી એ.સી.આર. મોકલી આપે છે, ત્યારે એક્ઝેમ્પ્લર રોલ્સનો નાશ કરવાનો હોય છે. કોઈ પણ સંજોગોમાં, આ મુદ્દા પર માત્ર રિપોર્ટિંગ ઓફિસર જ ચોક્કસ રજૂઆત કરી શકે છે, કારણ કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર વર્તમાન રિટ પિટિશનમાં પક્ષકાર નથી.

૬.૫ તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર આઈ.એ.એસ. માં બઢતી માટે વિચારણા હેઠળના ઝોનમાં હતા પરંતુ પસંદગી યાદીમાં સમાવેશ માટે યોગ્ય જણાયા ન હતા. આનું કારણ એ છે કે આઈ.એ.એસ. માં બઢતી માત્ર "સારા" અથવા "ખૂબ સારા" ના માપદંડના સંદર્ભમાં અથવા માત્ર એ.સી.આર. માં એકંદર ગ્રેડિંગના આધારે આપવામાં આવતી નથી, તે "પસંદગી" ના સિદ્ધાંતના આધારે આપવામાં આવે છે જેમાં વિચારણા ઝોનમાં રહેલા તમામ અધિકારીઓને યુ.પી.એસ.સી. ની સ્કિનિંગ કમિટી દ્વારા તેમના સંબંધિત સર્વિસ રેકૉર્ડની ચકાસણી કર્યા પછી "શ્રેષ્ઠ", "ખૂબ સારા", "સારા" અથવા "અયોગ્ય" તરીકે ગ્રેડ આપવામાં આવે છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે, જો જરૂરી સંખ્યામાં શ્રેષ્ઠ અધિકારીઓ ઉપલબ્ધ

હોય, તો "ખૂબ સારા" ગ્રેડિંગવાળા અધિકારીને પણ આઈ.એ.એસ. માં બઢતી મળશે નહીં. આ જોતાં, ફકરા ૪.૧૦ માં અરજદારની એવી ધારણા કે પ્રશ્નગત પ્રતિકૂળ નોંધ દૂર થયા પછી તેમને આઈ.એ.એસ. માં બઢતી મળશે, તે પાયાવિહોણી છે.

૬.૬ ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, સોગંદનામા-ઈન-રિપ્લાય અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ અન્ય સામગ્રીનો સંદર્ભ આપીને તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વર્તમાન પિટિશન ભારે ખર્ચ સાથે ફગાવી દેવી જોઈએ.

વિશ્લેષણ અને તારણો:-

૭.૧ મેં બાર સમક્ષ કરવામાં આવેલી પરસ્પર વિરોધી રજૂઆતો પર વિસ્તૃત વિચારણા કરી છે. દલીલ દરમિયાન મેં મૂળ ફાઈલનું અવલોકન કર્યું છે.

૭.૨ અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા નિર્ણયોનો સંદર્ભ લેવો ફળદાયી છે, જે નીચે મુજબ છે:

(એ) બી.આર. કુલકર્ણી (ઉપર મુજબ), ખાસ કરીને તે ચુકાદાનો ફકરો ૧૧ પ્રસ્તુત છે, જે નીચે મુજબ છે:

"૧૧. પિટિશનના ફકરા ૨૮ માં અરજદારે આક્ષેપ કર્યો હતો કે જ્યાં સુધી તેમની વાત હતી ત્યાં સુધી કોઈ એફેમેરલ રોલ જાળવવામાં આવ્યો

ન હતો અને તે માટેના કોઈપણ સંબંધિત રેકૉર્ડ વિના વર્ષના અંતે મનસ્વી રીતે ગોપનીય અહેવાલ તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો. ડૉ. અમીન તેમના સોગંદનામામાં સ્વીકારે છે કે તેમના દ્વારા કોઈ એક્ઝેમેરલ રોલ જાળવવામાં આવ્યો ન હતો અને કોઈએ તેમને એક્ઝેમેરલ રોલ બતાવ્યો ન હતો. આ મુદ્દે ડૉ. જિંદાલનું સોગંદનામું કોઈ મદદ કરતું નથી પરંતુ તેમાં પણ આ ચોક્કસ આક્ષેપનો કોઈ ઇનકાર નથી. તેથી સ્પષ્ટ નિષ્કર્ષ એ છે કે અરજદારની કામગીરીનું રોજરોજનું કોઈ મૂલ્યાંકન ન હતું અને આવા મૂલ્યાંકનનો કોઈ સમકાલીન રેકૉર્ડ પણ ન હતો અને વધુમાં કે જ્યારે પ્રશ્નગત પ્રતિકૂળ નોંધો કરવામાં આવી હતી, ત્યારે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર પાસે ચકાસી શકાય તેવી હકીકતો પૂરી પાડતી આવી કોઈ સામગ્રી ઉપલબ્ધ ન હતી. મારા મતે, આ એક બીજી ખામી છે જે મૂળ સુધી જાય છે અને તાત્કાલિક શું અનુસરે છે તે જોતાં, પડકારવામાં આવેલી પ્રતિકૂળ નોંધોને મનસ્વી તરીકે દૂષિત કરે છે, કારણ કે એક્ઝેમેરલ રોલની જાળવણીની ગેરહાજરીમાં પ્રશ્નગત સમગ્ર સમયગાળા દરમિયાન અરજદારની કામગીરીનું તટસ્થ અને સંપૂર્ણ મૂલ્યાંકન કરવું અશક્ય ન હોય તો પણ અત્યંત મુશ્કેલ હતું, ખાસ કરીને જ્યારે આવા સમયગાળા દરમિયાન ડીનના પદ પર ત્રણ વ્યક્તિઓ રહ્યા હતા."

(બી) બી.એમ. રાજવંશી (ઉપર મુજબ), ખાસ કરીને ફરો ૧૩ અને ત્યારપછીના ફરો સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

"૧૩. સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ઠરાવ્યા મુજબ, પ્રતિકૂળ નોંધો કરવા અને તેનો સંચાર કરવાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય સંબંધિત અધિકારીને તેમના પ્રદર્શન, વર્તન અથવા ચારિત્ર્યમાં, જે પણ લાગુ પડતું હોય, સુધારો કરવાની તક આપવાનો છે. પ્રતિકૂળ નોંધોની જાણ કરવામાં અસાધારણ વિલંબ આવી માર્ગદર્શક જોગવાઈઓની ભાવના અને ઉદ્દેશ્યની વિરુદ્ધ જશે અને તે તેનું નોંધપાત્ર પાલન ગણાશે નહીં. ઉપરોક્ત કેસમાં, જોકે સર્વોચ્ચ અદાલત આ આધાર પર પ્રતિકૂળ નોંધો રદ કરવાના પ્રશ્નમાં ઉતરી ન હતી, તેમ છતાં તેણે તેમાંના સામાવાળાને પ્રતિકૂળ નોંધો જણાવવામાં થયેલા અસાધારણ વિલંબ અંગે પોતાની અસંમતિ સ્પષ્ટપણે નોંધી હતી.

૧૪. આઈ.એચ. મહેતા વિરુદ્ધ ગુજરાત સરકાર (ઉપર મુજબ) માં, આ અદાલતે, હરિયાણા રાજ્ય વિરુદ્ધ શ્રી પી.સી. વાઘવા, આઈ.પી.એસ., પોલીસ મહાનિરીક્ષક અને અન્ય (ઉપર મુજબ) ના કેસના ચુકાદાને ધ્યાનમાં લીધા પછી, અસાધારણ વિલંબના આધારે તેમાંના અરજદારના કિસ્સામાં પ્રતિકૂળ નોંધો રદ કરી છે.

ઉક્ત ચુકાદાના સંબંધિત ફરિયાદો નીચે મુજબ રજૂ કરવામાં આવ્યા છે:

'૮. મેં આ પિટિશનમાં અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલા કથનો તેમજ અરજદાર તરફથી શ્રી પરીખ અને સામાવાળા સત્તાવાળાઓ તરફથી શ્રી દેસાઈ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો પર વિચાર કર્યો છે. શ્રી પરીખ દ્વારા તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયોને પણ મેં ધ્યાનમાં લીધા છે. ૧૯૮૫ (૨) GLR ૬૧૬ માં, સંબંધિત કર્મચારીને પ્રતિકૂળ નોંધો જણાવવાના પ્રશ્ન પર આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા વિચારણા કરવામાં આવી છે અને એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે અગાઉ ઉલ્લેખિત નિયમો અનુસાર, ચાર પરિબળોના આધારે ગુણ-દોષનો નિર્ણય કરવાનો રહે છે. ૧૯૯૨(૧) GLH ૨૦૯ માં, આ કોર્ટ દ્વારા એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે ૧૩.૧૦.૧૯૮૬ થી ૩૧.૩.૧૯૮૭ વચ્ચેના સમયગાળા માટે અરજદારના ગોપનીય અહેવાલમાં પ્રતિકૂળ ટિપ્પણીઓ અને પ્રતિકૂળ નોંધો અરજદારને લગભગ તેર મહિના પછી જણાવવામાં આવી હતી. વખતોવખત જારી કરવામાં આવતા સરકારી પરિપત્રોમાં એવી જોગવાઈ છે કે પ્રતિકૂળ નોંધો છ

અઠવાડિયાની અંદર જણાવવી જોઈએ અને એ પણ કે નારાજ કર્મચારીએ આવી પ્રતિકૂળ નોંધો મળ્યાની તારીખથી છ અઠવાડિયાની અંદર રજૂઆત કરવી જોઈએ. પ્રતિકૂળ નોંધો અત્યંત વિલંબથી જણાવવાના કારણે, સત્તાધિકારીને તે પ્રતિકૂળ એન્ટ્રીઓને અવગણવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. આ કોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા હરિયાણા રાજ્ય વિરુદ્ધ પી.સી. વાઘા, એઆઈઆર-૧૯૮૭-એસસી-૧૨૦૧ ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. શ્રી પરીખે રજૂઆત કરી છે કે ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૮૪ થી ૩૧મી માર્ચ, ૧૯૮૫ ના સમયગાળા માટેની પ્રતિકૂળ નોંધો અરજદારને ૧૦મી ડિસેમ્બર, ૧૯૮૫ ના રોજ જણાવવામાં આવી છે અને પ્રતિકૂળ અહેવાલ જણાવવામાં મોટો વિલંબ થયો હતો અને તેથી, આ કોર્ટના નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેતા, અરજદારના ગોપનીય અહેવાલમાં આવી પ્રતિકૂળ નોંધો હવે અરજદારની વિરુદ્ધ ધ્યાનમાં લઈ શકાય નહીં અને સામાવાળા સત્તાધિકારી દ્વારા ૨૪મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૮૬ ના રોજ ઉક્ત પ્રતિકૂળ નોંધ પર આધાર રાખીને કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. ૮મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૮૬ ના આદેશ

દ્વારા ઉક્ત પ્રતિકૂળ નોંધો કાયમી કરવામાં આવી હતી અને અરજદારને કાર્યક્ષમતાની મર્યાદા પાર કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી. તેથી, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વર્તમાન કેસની હકીકતો અને આ કોર્ટ તેમજ સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન પિટિશનમાં માંગ્યા મુજબની રાહતો આપીને વર્તમાન પિટિશન મંજૂર થવી જોઈએ.

૯. તેથી, ઉપર ટાંકવામાં આવેલા નિર્ણયોના પ્રકાશમાં અને ૨૦.૧.૧૯૭૨ અને ૧૯.૯.૧૯૭૫ ના સરકારી ઠરાવોને ધ્યાનમાં લેતા, સામાવાળા સત્તાધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૦મી ડિસેમ્બર, ૧૯૮૫ નો આદેશ, ૮મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૮૬ ના આદેશ દ્વારા ઉક્ત પ્રતિકૂળ નોંધોની પુષ્ટિ કરતો આદેશ અને તારીખ ૨૪મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૮૬ ની કારણદર્શક નોટિસ આ પિટિશન મંજૂર કરીને રદ કરવા અને બાજુ પર રાખવા જરૂરી છે. તદનુસાર, તારીખ ૧૦મી ડિસેમ્બર, ૧૯૮૫ નો આદેશ તેમજ તારીખ ૮મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૮૬ નો આદેશ અને તારીખ ૨૪.૯.૧૯૮૬ ની કારણદર્શક નોટિસ આથી રદ કરવામાં આવે છે અને

સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૮૪ થી ૩૧મી માર્ચ, ૧૯૮૫ સુધીના ઉપરોક્ત સમયગાળા માટેની ઉક્ત પ્રતિકૂળ નોંધોને અવગણીને ડેપ્યુટી કલેક્ટરના પદ પર બઢતી માટે અરજદારના કેસની વિચારણા કરે અને એવું પણ જાહેર કરવામાં આવે છે કે અરજદાર ૧લી જૂન, ૧૯૮૫ થી તેમની નિવૃત્તિની તારીખ સુધી સામાન્ય ઈજાફા મેળવવા માટે હકદાર છે. સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ શક્ય તેટલી વહેલી તકે, પ્રાધાન્યરૂપે આ આદેશની પ્રમાણિત નકલ મળ્યાની તારીખથી બે મહિનાની અંદર, ઉપરોક્ત જણાવ્યા મુજબની તેમની પ્રતિકૂળ નોંધોને અવગણીને ડેપ્યુટી કલેક્ટરના પદ પર બઢતી માટે અરજદારના કેસની વિચારણા કરે. સામાવાળાઓને વધુમાં નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ ૧લી જૂન, ૧૯૮૫ થી અરજદારના સામાન્ય અને નિયમિત ઈજાફા મુક્ત કરે અને આ આદેશની પ્રમાણિત નકલ મળ્યાની તારીખથી બે મહિનાની અંદર આવા ઈજાફાના તમામ બાકી તફાવત ચૂકવે. સામાવાળાઓને એ પણ નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ ૧લી જૂન, ૧૯૮૫ થી નિયમિત અને સામાન્ય ઈજાફા મુક્ત કર્યા પછી અરજદારનો પગાર

નક્કી કરે અને આ આદેશની પ્રમાણિત નકલ મળ્યાની તારીખથી બે મહિનાની અંદર અરજદારને મળવાપાત્ર તમામ બાકી રકમ ચૂકવે. તદનુસાર રૂલ નિરપેક્ષ કરવામાં આવે છે અને ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી.'

(ભાર આપવામાં આવે છે)

૧૫. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૪૮૫ ઓફ ૨૦૦૪ માં આ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૧.૦૮.૨૦૧૨ ના ચુકાદામાં પણ, આ કોર્ટને જણાવ્યું હતું કે પ્રતિકૂળ નોંધો મોડા જણાવવા માટે સામાવાળાઓ દ્વારા આપવામાં આવેલો ખુલાસો જરાય વાજબી ન હતો. એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિકૂળ નોંધો અરજદારને ઉચ્ચ પગારધોરણ મેળવવામાં આડે આવશે નહીં. કોર્ટે આ મુજબ ઠરાવ્યું હતું:

'૬. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, એ આધાર પર પિટિશન મંજૂર કરવી જરૂરી છે કે પ્રતિકૂળ નોંધો કોઈપણ વાજબી કારણ વિના ખૂબ જ મોડા તબક્કે જણાવવામાં આવી હતી અને સોગંદનામામાં કરવામાં આવેલા કથનોને ધ્યાનમાં લેતા, અરજદારને આટલા મોડા તબક્કે તે જણાવવા માટે કોઈ ઔચિત્ય નથી.

તદનુસાર પિટિશન મંજૂર કરવામાં આવે છે. વર્તમાન પિટિશનમાં પડકારવામાં આવેલ આદેશ રદ કરવામાં આવે છે અને બાજુ પર રાખવામાં આવે છે. સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ ૧૪મી જુલાઈ, ૨૦૦૧ ના બદલે ૧૪મી જુલાઈ, ૨૦૦૦ થી અરજદારને ઉચ્ચ પગારધોરણનો લાભ આપે. જો આ અંગે અરજદારને કોઈ રકમ ચૂકવવાની થતી હોય, તો તે આજથી ત્રણ મહિનાની અંદર ચૂકવવામાં આવી શકે છે. તદનુસાર રૂલ નિરપેક્ષ કરવામાં આવે છે અને ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી.'

૧૬. એમ.એમ. સુહંડા વિરુદ્ધ ગુજરાત સરકાર અને અન્ય (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આ કોર્ટના તાજેતરના ચુકાદામાં, નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું છે:

'૮.સમગ્ર પરિસ્થિતિનો એકસાથે વિચાર કરતાં, એવું માનવાની જરૂર છે કે નિર્ધારિત સમયગાળાથી લગભગ ૪૦ અઠવાડિયાના સમયગાળા પછી જણાવવામાં આવેલી પ્રતિકૂળ નોંધોને રદ કરવી જરૂરી છે. પરિણામે, ૨૧.૧.૧૯૯૯ થી ૯.૮.૧૯૯૯ ના ચોક્કસ સમયગાળા માટે

અરજદારના ગોપનીય અહેવાલમાં તેમની સામે કરાયેલી પ્રતિકૂળ નોંધો અંગે સામાવાળાઓનો નિર્ણય, જે તેમને ૨૦.૩.૨૦૦૧ ના રોજ જણાવવામાં આવ્યો હતો, તેને કાયદાની દૃષ્ટિએ ગેરકાયદેસર અને કોઈ અસર વિનાનો ગણવામાં આવે છે. તેવી જ રીતે, સામાવાળાઓ દ્વારા પસાર કરાયેલ અને અરજદારને ૧.૫.૨૦૦૧ ના પત્ર હેઠળ તેમની રજૂઆત નકારતો જે આદેશ જણાવવામાં આવ્યો હતો તેને પણ અમાન્ય ગણવામાં આવે છે અને તેની કોઈ અસર નથી એવું ઠરાવવામાં આવે છે. અરજદારના ગોપનીય અહેવાલમાં રહેલી પ્રતિકૂળ નોંધોને પ્રશ્નગત સમયગાળા માટે ગોપનીય અહેવાલમાંથી નાબૂદ કરવાની રહેશે.'

૧૭. પ્રતિકૂળ નોંધો જણાવવામાં થયેલા વિલંબ માટેનું એકમાત્ર કારણ એ છે કે અરજદારના ઉપરી અધિકારીઓ કાયદો અને વ્યવસ્થાની સમસ્યાઓ જાળવવા અને વી.વી.આઈ.પી. બંદોબસ્તની પ્રવૃત્તિમાં વ્યસ્ત અને રોકાયેલા હતા. આને ભાગ્યે જ ખાતરીજનક કારણો ગણી શકાય કારણ કે તેમનો આધાર જ અસ્પષ્ટ અને સામાન્ય પ્રકારનો છે. અન્યથા પણ આ ખુલાસો તારીખ ૩૧.૦૩.૧૯૮૯ અને ૦૧.૦૫.૨૦૦૪ ના સરકારી ઠરાવોની વિરુદ્ધ જાય છે. તારીખ

૦૨.૦૨.૨૦૦૫ નો સરકારી ઠરાવ, જેણે ૩૧.૦૩.૧૯૮૯ ના સરકારી ઠરાવમાં વિચારણા હેઠળના અધિકારીના ગ્રેડિંગ અને મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિની હદ સુધી સુધારો કર્યો છે, તે શરત જાળવી રાખે છે કે પ્રતિકૂળ નોંધો સંબંધિત વ્યક્તિને છ અઠવાડિયાની અંદર જણાવવી આવશ્યક છે. આ બાબતે રાજ્ય સરકારની સૂચનાઓમાં કોઈ ફેરફાર થયો નથી અને તે સમાન જ રહી છે. તેથી, સામાવાળાઓ માટે એ જરૂરી હતું કે તેઓ કાયદો અને વ્યવસ્થાની સમસ્યાઓ ઉકેલવામાં અને વી.વી.આઈ.પી. બંદોબસ્તમાં વ્યસ્ત હોવાના બહાના કાઢવાને બદલે ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવોમાં આપેલી સૂચનાનું પાલન કરે. આ ખુલાસો, જો તેને આવું કહી શકાય, તો તે સંપૂર્ણપણે યોગ્યતા વિનાનો છે અને તેને સ્વીકારી શકાય નહીં.

૧૮. હરદેવ સિંહ વિરુદ્ધ ભારત સરકાર અને અન્ય (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલ ચુકાદો એ દરખાસ્ત અંગે છે કે કર્મચારીને બઢતી માટે વિચારણા કરવાનો અધિકાર છે પરંતુ બઢતી મેળવવા માટે કોઈ નિરપેક્ષ અધિકારનો દાવો કરી શકે નહીં. કાયદાની આ દરખાસ્ત વિવાદિત નથી પરંતુ વર્તમાન કેસમાં તે સુસંગત રહેશે નહીં કારણ કે અહીં મુદ્દો પ્રતિકૂળ નોંધો મોડા જણાવવાનો છે.

૧૯. ઉપરોક્ત તથ્યગત અને કાનૂની પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતા અને પ્રતિકૂળ નોંધો જણાવવામાં થયેલા વિલંબ અંગે સામાવાળાઓ તરફથી કોઈ વાજબી કારણ આગળ ન આવતું હોવાથી, આવા વિલંબને માફ કરી શકાય નહીં અને પ્રશ્નગત સમયગાળા માટે અરજદારના વાર્ષિક ખાનગી અહેવાલમાંથી માત્ર આ આધાર પર પ્રતિકૂળ નોંધો દૂર કરવી જરૂરી છે.

૨૦. અગાઉ જણાવેલા કારણોસર અને અત્રે ઉપર ઉલ્લેખિત ન્યાયિક ચુકાદાઓને ધ્યાનમાં લેતા, પ્રતિકૂળ નોંધો જણાવવામાં થયેલા વિલંબના આધારે આ પિટિશન મંજૂર થવાને પાત્ર છે. આથી, નીચે મુજબનો આદેશ પસાર કરવામાં આવે છે: તારીખ ૦૯.૧૧.૨૦૦૫ ના પત્ર દ્વારા અરજદારને જણાવ્યા મુજબ સ્વીકૃતિ સત્તાધિકારી દ્વારા કરવામાં આવેલ ૦૧.૦૪.૨૦૦૪ થી ૩૧.૦૩.૨૦૦૫ ના સમયગાળા માટેની પ્રતિકૂળ નોંધો આથી રદ કરવામાં આવે છે અને બાજુ પર રાખવામાં આવે છે. તેના પરિણામ સ્વરૂપ, સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ તમામ પરિણામલક્ષી લાભો સાથે ૧૫.૦૫.૨૦૦૮ થી ડેપ્યુટી

સુપરિન્ટેન્ડેન્ટ ઓફ પોલીસના પદ પર બઢતી માટે અરજદારના કેસની વિચારણા કરે.

૨૧. ઉપરોક્ત શરતો અનુસાર પિટિશન મંજૂર કરવામાં આવે છે. તદનુસાર રૂલ નિરપેક્ષ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશો રહેશે નહીં.

૭.૩ એવું જણાય છે કે અરજદાર મુખ્યત્વે બે વાંધાઓ પર આધાર રાખી રહ્યા છે; પહેલો વાંધો એ છે કે સત્તાવાળાઓ દ્વારા અરજદારને પ્રતિકૂળ નોંધો મોડી જણાવવામાં આવી અને બીજો એ છે કે વાર્ષિક ખાનગી અહેવાલ લખતી વખતે ચેતવણીને ધ્યાનમાં લઈ શકાય નહીં.

૭.૪ રેકૉર્ડ પરથી એ પણ જણાય છે કે જ્યારે સુરતમાં પૂરના સમયે ફરજ સોંપવામાં આવી હતી ત્યારે અરજદારે તેમની ફરજ અત્યંત ગંભીરતા અને નિષ્ઠાપૂર્વક બજાવી ન હતી. રેકૉર્ડ જણાવે છે કે તેના અનુસંધાનમાં, ચેતવણી જારી કરવામાં આવી છે અને મહેસૂલ વિભાગને અહેવાલ પણ કરવામાં આવ્યો છે. રિપોર્ટિંગ ઓથોરિટી દ્વારા એ.સી.આર. માં "નબળા" તરીકે દર્શાવેલ નોંધ પછી, રિવ્યુઇંગ ઓથોરિટીએ તેને ધ્યાનમાં લીધી છે અને તેને "સારા" તરીકે સુધારી છે. તેથી, એવું કહી શકાય નહીં કે મનનો

ઉપયોગ થયો નથી, જે મનનો ઉપયોગ કર્યા પછી અને અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતને ધ્યાનમાં લીધા પછી વિચારવામાં આવ્યું છે.

૭.૫ માત્ર એટલા માટે કે હવે એવો વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો છે કે આ પ્રતિકૂળ નોંધ અરજદારને વિલંબિત તબક્કે જણાવવામાં આવી છે, જે માન્ય નથી. આ વાંધાને ધ્યાનમાં લેવા માટે, આ કોર્ટે મૂળ ફાઈલ તેમજ આ કોર્ટના અવલોકન માટે મૂળ ફાઈલની ઝેરોક્ષ નકલનો એક સેટ મંગાવ્યો છે. ફાઈલના અવલોકન પરથી રેકૉર્ડ પર એવું જણાય છે કે અરજદારની જન્મ તારીખ ૨૪.૦૪.૧૯૫૫ છે અને અરજદારની નિવૃત્તિની તારીખ ૩૦.૦૪.૨૦૧૩ છે અને અરજદાર સભ્ય સચિવ, એન.આર.જી. ફાઉન્ડેશન, ગાંધીનગર તરીકે નિવૃત્ત થયા છે. અરજદારની પ્રારંભિક નિમણૂક ૦૮.૦૫.૨૦૦૩ થી ૦૩.૦૧.૨૦૦૭ સુધી કલેક્ટરેટ, સુરત ખાતે ડેપ્યુટી કલેક્ટર (પ્રોટોકોલ) તરીકે થઈ હતી. રેકૉર્ડ પરથી એ પણ જણાય છે કે રિપોર્ટિંગ ઓથોરિટી ૧૬.૦૨.૨૦૦૫ થી ૩૦.૦૭.૨૦૦૭ ના સમયગાળા માટે એક આઈ.એ.એસ. અધિકારી એટલે કે વત્સલા વાસુદેવ, કલેક્ટર, સુરત છે. રિવ્યુઇંગ ઓથોરિટી એક આઈ.એ.એસ. અધિકારી, વિલાસિની રામચંદ્રન છે, જેઓ ૧૮.૦૭.૨૦૦૬ થી ૦૮.૦૪.૨૦૦૮ ના સમયગાળા માટે મહેસૂલ વિભાગના અગ્ર સચિવ હતા. એ પણ જણાય છે કે અરજદારે ૧૮.૦૩.૨૦૦૪ ના જી.એ.ડી. પરિપત્ર દ્વારા નિર્ધારિત કર્યા

મુજબ ૨૦.૦૪.૨૦૦૭ ના રોજ અથવા તે પહેલાં સ્વ-મૂલ્યાંકન સબમિટ કરવાનું જરૂરી છે, જે અરજદાર દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવ્યું ન હતું. રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા મૂલ્યાંકન ૨૩.૧૨.૨૦૦૭ નું છે. ત્યારબાદ, રિવ્યુઇંગ ઓથોરિટી દ્વારા પણ મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું છે, જોકે, કોઈ તારીખ ઉલ્લેખિત નથી. ઉક્ત કટારમાં, જે રેકૉર્ડનો ભાગ છે, જે આ કોર્ટના અવલોકન માટે અલગ ફાઈલ સ્વરૂપે આ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી છે, તે દર્શાવે છે કે ૨૫.૦૨.૨૦૦૮ ના રોજ અરજદારને પ્રતિકૂળ નોંધ જણાવવામાં આવી હતી. અરજદારે ૦૬.૦૪.૨૦૦૮ ના રોજ અથવા તે પહેલાં પ્રતિકૂળ નોંધો સામે તેમની રજૂઆત સબમિટ કરવાની જરૂર છે, જોકે, ૦૬.૦૪.૨૦૦૮ ના રોજ, અરજદારે રજૂઆત સબમિટ કરવા માટે ૧૫.૦૮.૨૦૦૮ સુધીનો સમય લંબાવવાની માંગ કરી છે. ૧૫.૦૭.૨૦૦૮ સુધીનું એક્સટેન્શન તારીખ ૦૩.૦૫.૨૦૦૮ ના પત્ર દ્વારા આપવામાં આવ્યું છે, જે શ્રી બી.બી. ક્લિવેદીને સંબોધિત હતો, જે ટપાલ સત્તાવાળાઓ દ્વારા પરત કરવામાં આવ્યો કારણ કે પત્ર મેળવનાર રજા પર હતા. ત્યારબાદ, પત્ર રાજકોટ કલેક્ટરને પરત કરવામાં આવ્યો જેથી શ્રી ક્લિવેદીને તારીખ ૦૩.૦૫.૨૦૦૮ નો પત્ર બજાવી શકાય અને તે ૧૦.૦૬.૨૦૦૮ ના રોજ બન્યું. ત્યારબાદ, એવું જણાય છે કે ૩૦.૦૬.૨૦૦૮ ના રોજ, કલેક્ટર, રાજકોટે જાણ કરી છે કે જી.એ.ડી. નો તારીખ ૦૩.૦૫.૨૦૦૮ નો પત્ર શ્રી બી.બી. ક્લિવેદીને બજાવવામાં આવ્યો છે. રેકૉર્ડ પરથી એ પણ

જાણાય છે કે ૧૫.૦૭.૨૦૦૮ ના રોજ, બી.બી. ડ્વિવેદીએ પ્રતિકૂળ નોંધોને રદ કરવાની વિનંતી સાથે તેની સામે રજૂઆત કરી છે. આ દરમિયાન ૨૬.૦૬.૨૦૦૭ ના રોજ, મહેસૂલ વિભાગે ભવિષ્યમાં આવી બાબતોનું પુનરાવર્તન ન થાય તે માટે સાવચેત રહેવા ચેતવણી જારી કરી છે. ત્યારબાદ, એવું જાણાય છે કે ૩૧.૦૭.૨૦૦૮ ના રોજ, શ્રી બી.બી. ડ્વિવેદી દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૫.૦૭.૨૦૦૮ ની રજૂઆતના સંદર્ભમાં, તેમના દ્વારા પી.એ.આર. માં નોંધવામાં આવેલી પ્રતિકૂળ નોંધો અંગે અભિપ્રાય આપવા માટે લેબર કમિશનર શ્રીમતી વત્સલા વાસુદેવ અને તે સમયના સુરત કલેક્ટરને એક પત્ર લખવામાં આવ્યો હતો. એ પછી જાણાય છે કે ૧૪.૦૮.૨૦૦૮ ના રોજ, કમિશનર લેબર શ્રીમતી વત્સલા વાસુદેવે શ્રી ડ્વિવેદીની રજૂઆતને ધ્યાનમાં લીધા પછી શ્રી ડ્વિવેદીના પી.એ.આર. માં તેમના દ્વારા નોંધાયેલી પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખવાનો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો છે. એ પછી જાણાય છે કે ૨૫.૦૮.૨૦૦૮ ના રોજ, શ્રી બી.બી. ડ્વિવેદી દ્વારા સબમિટ કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૫.૦૭.૨૦૦૮ ની રજૂઆતના સંદર્ભમાં, પી.એ.આર. માં તેમની સંમતિવાળી પ્રતિકૂળ નોંધો અંગે તેમનો અભિપ્રાય આપવા માટે નવી દિલ્હીમાં નાગરિક ઉક્ત્યન મંત્રાલયના અધિક સચિવ અને નાણાકીય સલાહકાર, તત્કાલીન મહેસૂલ વિભાગના અગ્ર સચિવ શ્રીમતી વિલાસિની રામચંદ્રનને એક પત્ર લખવામાં આવ્યો હતો. એ પછી જાણાય છે કે ૧૮.૦૯.૨૦૦૮ ના રોજ, નવી દિલ્હીમાં

અધિક સચિવ તરીકે કાર્યરત શ્રીમતી વિલાસિની રામચંદ્રને આ સંદર્ભમાં કલેક્ટરની ટિપ્પણીઓનું પાલન કરવાનો અભિપ્રાય આવ્યો છે. તદનુસાર, ૧૭.૧૧.૨૦૦૮ ના રોજ, શ્રી બી.બી. ઢિવેદીના પી.એ.આર. માં નોંધવામાં આવેલી પ્રતિકૂળ નોંધો જાળવી રાખવા માટે મેમોરેન્ડમ જારી કરવામાં આવ્યું છે. તેથી, ઘટનાક્રમના ઉપરોક્ત ક્રમને ધ્યાનમાં લેતા, જોકે આ મુદ્દાને સામાવાળા-સત્તાધિકારી દ્વારા સોગંદનામા-ઇન-રિપ્લાયમાં ખાસ ઉકેલવામાં આવ્યો નથી, પરંતુ મૂળ ફાઇલ પરથી, ઉપરોક્ત ઘટનાઓ સૂચવે છે કે સતત પ્રક્રિયા ચાલી રહી હતી અને તેથી, અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતના અનુસંધાનમાં રિપોર્ટિંગ ઓથોરિટી તેમજ રિવ્યુઇંગ ઓથોરિટી પાસેથી અંતિમ અભિપ્રાય મેળવ્યા પછી, નોંધો જણાવવામાં આવી હતી અને તેમાં પણ, અરજદારે સરનામું બદલ્યું હોવાને કારણે શરૂઆતમાં અરજદારને નોટિસ બજાવવામાં ન આવવાને લીધે વિલંબ થયો છે અને ત્યારબાદ, તે બજાવવામાં આવી હતી અને તેથી, પ્રક્રિયામાં થોડો વિલંબ થયો છે. તેથી, બી.એમ. રાજવંશી (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આપવામાં આવેલા ચુકાદાને ધ્યાનમાં લેતા, જે અરજદાર દ્વારા આધાર રાખવામાં આવ્યો છે; તે ચુકાદાના રેશિયો (સિદ્ધાંત) વિશે કોઈ વિવાદ નથી, પરંતુ ઉપરોક્ત ઘટનાઓને ધ્યાનમાં લેતા, એવું કહી શકાય નહીં કે પ્રતિકૂળ નોંધો જણાવવામાં ઈરાદાપૂર્વક કોઈ અસાધારણ વિલંબ થયો છે અને તેથી, આ ચુકાદો વર્તમાન અરજદારને કોઈપણ રીતે મદદરૂપ

નથી અને તેથી, આટલા વિલંબ પછી પ્રતિકૂળ નોંધો જણાવવા અંગે ઉઠાવવામાં આવેલો વાંધો આ કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં સ્વીકાર્ય નથી.

૭.૬ એક વધુ પાસું જે ચેતવણીના પાસાને લગતું છે જે સામાવાળા દ્વારા તેમના સોગંદનામા-ઇન-રિપ્લાય તેમજ તેમની રજૂઆત દરમિયાન સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે, તે એ હકીકત વિશે બોલે છે કે જે મુદ્દાઓ શિસ્ત અને અપીલ નિયમો હેઠળ ઔપચારિક દંડમાં પરિણમતા નથી. ૮.૩.૧૯૮૨ નો પરિપત્ર જે અરજદાર દ્વારા આધાર રાખવામાં આવ્યો છે તે તે સંજોગોને લગતો છે. આવા કિસ્સાઓમાં, પરિપત્ર મુજબ, કર્મચારીને આપવામાં આવેલી ચેતવણીનો સંદર્ભ એ.સી.આર. માં ન કરવો જોઈએ. વર્તમાન કેસમાં પણ, અરજદારને ચેતવણી આપવામાં આવી હતી અને ઠપકાનો ઔપચારિક દંડ નહીં અને તેથી, તે સ્વાભાવિક છે કે રિપોર્ટિંગ અથવા રિવ્યુઇંગ ઓફિસર દ્વારા એ.સી.આર. માં તેનો કોઈ સંદર્ભ કરી શકાયો ન હોત.

૭.૭ જવાબી સોગંદનામામાં કરવામાં આવેલા જરૂરી કથનોનો સંદર્ભ લેવો ફળદાયી છે, ખાસ કરીને, ફકરા ૪.૫ થી ૪.૧૨ સુસંગત છે, જે નીચે મુજબ છે:

"જ.પ હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે એ.સી.આર. ની કટાર નં. ૧૦ માં રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા કરવામાં આવેલ એકંદર મૂલ્યાંકન 'નબળા' નું કોઈ મહત્વ રહેશે નહીં કારણ કે રિવ્યુઇંગ ઓફિસરે 'નબળા' ના એકંદર મૂલ્યાંકનને બદલીને 'સારા' માં સુધારી દીધું હતું. કોઈપણ સંજોગોમાં, અરજદારને તક પૂરી પાડવાના હેતુથી, 'નબળા' ની ટિપ્પણી એ.સી.આર. માં અન્ય પ્રતિકૂળ નોંધો સાથે અરજદારને જણાવવામાં આવી હતી. હું વધુમાં સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે અરજદારની રજૂઆત પર વિચાર કરતી વખતે 'નબળા' ની ટિપ્પણીને મુખ્યત્વે એ આધાર પર દૂર કરવામાં આવી હતી કે રિવ્યુ ભાગમાં રિવ્યુઇંગ ઓફિસર દ્વારા તેને પહેલેથી જ 'સારા' તરીકે સુધારવામાં આવી હતી. હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે જ્યાં સુધી વર્ષ ૨૦૦૬ માં સુરતમાં આવેલા ભયાનક પૂર દરમિયાન અરજદારને સોંપવામાં આવેલી ફરજનો સંબંધ છે, તો એ જણાવી શકાય કે સુરત જિલ્લાના દરેક અધિકારીને પૂરના સંદર્ભમાં કોઈને કોઈ ફરજ સોંપવામાં આવી હતી. વાસ્તવમાં, ત્યાંની ગંભીર પરિસ્થિતિનો સામનો કરવા માટે મોટી સંખ્યામાં અધિકારીઓને સુરત મોકલવામાં આવ્યા હતા અને એ સ્વાભાવિક છે કે અરજદાર જે સુરત કલેક્ટરેટમાં ડેપ્યુટી કલેક્ટર હતા તેમને પૂરને લગતી કોઈપણ ફરજ વિના છોડી શકાયા ન હોત.

૪.૬ હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે પ્રશ્નગત પ્રતિકૂળ નોંધો સામે અરજદારની રજૂઆતની તપાસ કરતી વખતે, રિપોર્ટિંગ ઓફિસર તેમજ રિવ્યુઇંગ ઓફિસરની ટિપ્પણીઓ મેળવવામાં આવી હતી અને બંને અધિકારીઓએ તેમના મંતવ્યોને સમર્થન આપ્યું હતું કે અરજદારને આપવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓ યોગ્ય હતી અને જાળવી રાખવાને પાત્ર છે. જોકે, એવું નથી કે સામાવાળા માત્ર રિપોર્ટિંગ ઓફિસર અને/અથવા રિવ્યુઇંગ ઓફિસર દ્વારા આપવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓ / અભિપ્રાયો પર નિર્ભર હતા. રાજ્ય સરકારે, રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રી એટલે કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસરની ટિપ્પણીઓ, રિવ્યુઇંગ ઓફિસરના અહેવાલો, મહેસૂલ વિભાગની ચેતવણી વગેરેની તપાસ કર્યા પછી, એ.સી.આર. માં પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખી હતી. હું વધુમાં સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે હું એ વાતનો ઇનકાર કરું છું કે પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખવાની રાજ્ય સરકારની કાર્યવાહી મનસ્વી અને ગેરકાયદેસર છે. આ વતી, હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે પ્રતિકૂળ નોંધોની જાળવણી અંગેનો આદેશ એ.સી.આર. લખવાના વિષય પરની સ્થાયી સૂચનાઓ અનુસાર અને નિર્ધારિત કર્યા મુજબની યોગ્ય પ્રક્રિયાને અનુસર્યા પછી પસાર

કરવામાં આવ્યો છે અને આમ, સરકારી ઠરાવની કોઈપણ જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન થયું નથી.

૪.૭ હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે ફક્ત ૪.૧ થી આગળ તથ્યગત વર્ણનનું પુનરાવર્તન થયું છે. હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે અરજદારે રિપોર્ટિંગ અને રિવ્યુઇંગ ઓફિસર સામે એવો આક્ષેપ કર્યો છે કે ઉક્ત અધિકારીઓ પાસે પ્રતિકૂળ નોંધો આપવા માટે પૂરતા કારણો અથવા ઔચિત્ય ન હતું. હું વધુમાં સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે અરજદારનો એવો કેસ રહ્યો છે કે અરજદારની રજૂઆતની તપાસ કરતી વખતે રાજ્ય સરકાર પાસે પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખવા માટે કોઈ આધાર કે ઔચિત્ય ઉપલબ્ધ ન હતું અને આમ, રાજ્ય સરકારના પક્ષે મનનો ઉપયોગ થયો ન હતો. આ વતી, એ જણાવી શકાય કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે ૨૩.૧૨.૨૦૦૭ ના રોજ પ્રતિકૂળ નોંધો આપી છે અને રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે ડેપ્યુટી કલેક્ટર (પ્રોટોકોલ), સુરત તરીકે અરજદારની કામગીરી અને વાસ્તવિક કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કર્યું છે અને જે સ્પષ્ટ દેખાય છે તેમ રિપોર્ટિંગ ઓફિસર અરજદારની કામગીરીથી જરા પણ સંતુષ્ટ ન હતા. રિપોર્ટિંગ ઓફિસરે ફરજની કામગીરી અંગે અસંતોષ દર્શાવતા ૨૩.૮.૨૦૦૬ ના રોજ અરજદારને બે મેમો જારી કરવા પડ્યા હતા. અરજદારે ઉપરોક્ત બે

મેમોના જવાબમાં તેમનો ખુલાસો સબમિટ કર્યો હતો પરંતુ રિપોર્ટિંગ ઓફિસર સંતુષ્ટ ન થતાં, તેમણે તારીખ ૧૯.૯.૨૦૦૬ અને ૬.૧૨.૨૦૦૬ ના અહેવાલો દ્વારા મહેસૂલ વિભાગને આ બાબત મોકલી આપી હતી. અત્રે સંલગ્ન અને સામૂહિક રીતે એનેક્સચર-૧ તરીકે ચિહ્નિત કરેલ ઉક્ત બે અહેવાલો તારીખ ૧૯.૯.૨૦૦૬ અને ૬.૧૨.૨૦૦૬ ની નકલો છે. એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે રેકૉર્ડ પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે અરજદાર પોતાની ફરજ નિષ્ઠાપૂર્વક અને પ્રામાણિકપણે બજાવતા ન હતા અને તેથી જ અરજદારને વારંવાર આવી ભૂલો ન કરવા માટે જણાવતા ઉપરાષ્ટ્રાપરી મેમો અને ચેતવણી જારી કરવામાં આવી હતી.

૪.૮ હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે રાજ્ય સરકારે અરજદારની રજૂઆતની ઝીણવટપૂર્વક તપાસ કર્યા પછી તારીખ ૧૭.૧૧.૨૦૦૮ નો નિર્ણય લીધો હતો. હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે જ્યાં સુધી નિર્ણયનો સંબંધ છે, એ જણાવી શકાય કે જો અરજદારની રજૂઆતની તપાસ કરતી વખતે મનનો ઉપયોગ કરવામાં ન આવ્યો હોત, તો એ.સી.આર. ના ભાગ-૩ ની કટાર નં. ૧૦ માં આપવામાં આવેલ 'નબળા' ની ટિપ્પણી સરકાર દ્વારા દૂર કરવામાં આવી ન હોત. એટલું જ નહીં, વિભાગે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા આપવામાં આવેલી ટિપ્પણીઓની

વિગતો અને એ હકીકતને પણ ધ્યાનમાં લીધી કે અરજદારને મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા પહેલેથી જ લેખિત ચેતવણી આપવામાં આવી હતી. આ હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને, તાર્કિક કાર્યવાહી એ હતી કે એ.સી.આર. માં રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા કરવામાં આવેલા મૂલ્યાંકન મુજબ આગળ વધવું અને પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખવી અને માત્ર એટલા માટે કે પ્રતિકૂળ નોંધો યથાવત રાખવામાં આવી હતી, અરજદાર એમ ન કહી શકે કે રાજ્ય સરકારના પક્ષે મનનો ઉપયોગ થયો ન હતો.

૪.૯ હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે આખી પિટિશનમાં અરજદારે એવું ચિત્ર રજૂ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે કે ડેપ્યુટી કલેક્ટર (પ્રોટોકોલ) તરીકે અરજદારનું કામ અનુકરણીય હતું પરંતુ સંદર્ભ હેઠળની પ્રતિકૂળ નોંધોની યોગ્યતા કે અન્યથા મૂલ્યાંકન કરવા માટે નીચેના ઘટનાક્રમને જોઈ શકાય છે:

(૧) તાપી નદીના વિનાશક પાણી ૮.૮.૨૦૦૬ ના રોજ સુરત શહેરમાં ધસી આવ્યા હતા.

(૨) તમામ જિલ્લા અધિકારીઓ, ખાસ કરીને કલેક્ટરેટ, સુરત અને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, સુરતના અધિકારીઓએ શરૂઆતથી જ પરિસ્થિતિનો સામનો કરવાનો હતો. જોકે,

કલેક્ટર, સુરત એટલે કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર પણ અરજદારનો સંપર્ક કરી શક્યા ન હતા.

(૩) ૯.૮.૨૦૦૬ થી ભટાર રોડ, સુરત પર વિદ્યા ભારતી સ્કૂલમાં કંટ્રોલ રૂમ શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો પરંતુ ૧૦.૮.૨૦૦૬ ના રોજ અરજદાર કંટ્રોલ રૂમમાં હાજર ન હતા.

(૪) માનનીય વડાપ્રધાન ૧૧મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૬ ના રોજ સુરતની મુલાકાત લેવાના હતા પરંતુ ત્યારે પણ અરજદારનો સંપર્ક થઈ શક્યો ન હતો. ડેપ્યુટી કલેક્ટર (પ્રોટોકોલ) એવા અરજદારની ગેરહાજરીમાં, ૧૧મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૬ ના રોજ માનનીય વડાપ્રધાનની આયોજિત મુલાકાત દરમિયાન પ્રોટોકોલ માટેની તમામ વ્યવસ્થા કલેક્ટરે જાતે જ કરવી પડી હતી.

(૫) માનનીય મુખ્યમંત્રી ૧૫મી અને ૧૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૬ ના રોજ અન્ય ૭ કેબિનેટ મંત્રીઓ સાથે ફરીથી સુરત જિલ્લાની મુલાકાત લેવાના હતા પરંતુ કલેક્ટર, સુરત (એટલે કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર) ને કાર્યક્રમની રૂપરેખા, કાર્યક્રમ માટે કરવામાં આવેલી વ્યવસ્થા અને આયોજન વગેરે જેવી વિગતોથી માહિતગાર પણ કરવામાં આવ્યા ન હતા.

(૬) કલેક્ટર, સુરત (રિપોર્ટિંગ ઓફિસર) એ ૧૪મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૬ ની રાત્રે અરજદારને સર્કિટ હાઉસમાંથી લાવવા અને ભટાર રોડ પર વિદ્યા ભારતી સ્કૂલમાં કંટ્રોલ રૂમમાં બેસાડવા માટે સર્કિટ હાઉસ ખાતે એક વિશેષ વાહન મોકલવું પડ્યું હતું.

(૭) સ્ટાન્ડર્ડ ડ્રિલ મુજબ ૧૪મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૬ ના રોજ સ્વાતંત્ર્ય દિનના કાર્યક્રમનું રિહર્સલ કરવાનું હતું. ડેપ્યુટી કલેક્ટર (પ્રોટોકોલ) તરીકે અરજદારે વ્યવસ્થા/પ્રગતિ વિશે જાણવાની અપેક્ષા હતી. જ્યારે એડિશનલ કલેક્ટર (કોઓર્ડિનેશન) એ ૧૪મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૬ ની રાત્રે સેલ ફોન પર તેમનો સંપર્ક કર્યો, ત્યારે અરજદારનો સેલ ફોન સ્વિચ ઓફ હતો. કલેક્ટર, સુરતે જાતે જ અરજદારને ૧૪મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૬ ના રોજ કાર્યક્રમનું રિહર્સલ કરવા માટે સૂચના આપી હતી પરંતુ અરજદારે આવું રિહર્સલ થાય અથવા સ્વાતંત્ર્ય દિનની ઉજવણી માટેની અન્ય તૈયારીની કામગીરી થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે કોઈ પગલાં લીધા ન હતા. ધ્વજવંદનનો કાર્યક્રમ સુરત જિલ્લાના બારડોલી તાલુકામાં યોજાવાનો હતો અને તેથી, અરજદારે કાર્યક્રમની વ્યવસ્થા

માટે પ્રાંત અધિકારી, વ્યારાનો સંપર્ક કરવાનો હતો, પરંતુ તેમણે તે કર્યું ન હતું.

૪.૧૦ અરજદારે સ્વાતંત્ર્ય દિનના કાર્યક્રમ જેવા મહત્વના રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમ સંબંધિત બાબતમાં અત્યંત બેદરકારી અને ફરજ પ્રત્યે બેદરકારી દર્શાવી હતી. ઉપરોક્ત વિગતોના સંદર્ભમાં, એ સ્પષ્ટ થશે કે કલેક્ટર, સુરત સંદર્ભ હેઠળના એ.સી.આર. માં અરજદારને પ્રતિકૂળ નોંધો આપવા માટે વાજબી હતા. એવું જરૂરી નથી કે જો કોઈ અધિકારીએ રિપોર્ટિંગ સમયગાળાના મોટા ભાગ માટે સારું કામ કર્યું હોય, અને રિપોર્ટિંગ સમયગાળાના નાના ભાગ દરમિયાન માંગવાળી પરિસ્થિતિમાં ફરજમાં ગંભીર બેદરકારી દાખવી હોય, તો બાદમાં તેની અવગણના કરવી જોઈએ અને તે તેમના એ.સી.આર. સહિત ક્યાંય પ્રતિબિંબિત થવી જોઈએ નહીં. વાસ્તવમાં, એક દિવસ માટે પણ ઘોર બેદરકારી અથવા ફરજ પ્રત્યેની ગંભીર બેદરકારી પ્રસંગની ગંભીરતાને આધારે આવી ટિપ્પણીઓને આમંત્રણ આપી શકે છે.

૪.૧૧ હું આગળ સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે ગ્રાઉન્ડ ૪.૭ ની વિગતોના સંદર્ભમાં, ૩૧.૩.૧૯૮૯ ના રોજની જી.આર. જી.એ.ડી. ની જોગવાઈઓ મુજબ, રિપોર્ટિંગ ઓફિસર દ્વારા એક્ઝેમરલ રોલ્સ

(હંગામી નોંધો) જાળવવાના હોય છે અને એ.સી.આર. લખતી વખતે તેનો ઉપયોગ કરવાનો હોય છે; એકવાર રિપોર્ટિંગ ઓફિસર રિપોર્ટિંગનો ભાગ ભર્યા પછી એ.સી.આર. મોકલી આપે છે, ત્યારે એફેમેરલ રોલ્સનો નાશ કરવાનો હોય છે. કોઈ પણ સંજોગોમાં, આ મુદ્દા પર માત્ર રિપોર્ટિંગ ઓફિસર જ ચોક્કસ રજૂઆત કરી શકે છે, કારણ કે રિપોર્ટિંગ ઓફિસર આ નોંધાયેલી રિટ પિટિશનમાં પક્ષકાર નથી, તેથી વર્તમાન સોગંદનામાના રજૂકર્તા અને એ.સી.આર./જી.એ.ડી.ના કસ્ટોડિયન માટે એફેમેરલ રોલની જાળવણી કે અન્યથા કોઈ ટિપ્પણી કરવી શક્ય નથી.

૪.૧૨ હું સન્માનપૂર્વક જણાવું છું કે ભૂતકાળમાં અરજદાર આઈ.એ.એસ. માં બઢતી માટે વિચારણા હેઠળના ઝોનમાં હતા, પરંતુ પસંદગી યાદીમાં સમાવેશ માટે યોગ્ય જણાયા ન હતા. આનું કારણ એ છે કે આઈ.એ.એસ. માં બઢતી માત્ર 'સારા' અથવા 'ખૂબ સારા' ના માપદંડના સંદર્ભમાં અથવા માત્ર એ.સી.આર. માં એકંદર ગ્રેડિંગના આધારે આપવામાં આવતી નથી; તે "પસંદગી" ના સિદ્ધાંતના આધારે આપવામાં આવે છે જેમાં વિચારણા ઝોનમાં રહેલા તમામ અધિકારીઓને યુ.પી.એસ.સી. ની સ્કિનિંગ કમિટી દ્વારા તેમના સંબંધિત સર્વિસ રેકૉર્ડની ચકાસણી કર્યા પછી 'શ્રેષ્ઠ', 'ખૂબ સારા',

'સારા' અથવા 'અયોગ્ય' તરીકે ગ્રેડ આપવામાં આવે છે. આમ, જો જરૂરી સંખ્યામાં શ્રેષ્ઠ અધિકારીઓ ઉપલબ્ધ હોય, તો "ખૂબ સારા" ગ્રેડિંગવાળા અધિકારીને પણ આઈ.એ.એસ. માં બઢતી મળશે નહીં. આ બાબતને ધ્યાનમાં લેતાં, ફક્ત ૪.૧૦ માં અરજદારની એવી ધારણા કે પ્રશ્નગત પ્રતિકૂળ નોંધ દૂર થયા પછી તેમને આઈ.એ.એસ. માં બઢતી મળશે, તે પાયાવિહોણી છે. આથી, હું કહું છું કે અરજદાર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલો એ દાવો કે તેઓ આઈ.એ.એસ. કેડરમાં નામાંકિત થવા માટે વિચારણા હેઠળના ઝોનમાં હતા, તે સંપૂર્ણપણે કાલ્પનિક છે જેની આ તબક્કે નોંધ લઈ શકાય નહીં."

૭.૮ ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતાં, અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બાર સમક્ષ ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓ અંગે કોઈ વિવાદ નથી અને તે આ અદાલત માટે બંધનકર્તા છે, પરંતુ વર્તમાન કેસના વિશિષ્ટ તથ્યો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતાં, જેમાં રિવ્યુઇંગ ઓફિસરે પણ પોતાનું મન લગાવીને એ.સી.આર. ના રીમાર્ક્સ "નબળા" થી "સારા" માં સુધાર્યા છે, તે જોતાં એવું કહી શકાય નહીં કે અરજદારને કોઈ અન્યાય કે નુકસાન થયું છે.

૭.૯ વધુમાં, આઈ.એ.એસ. ની જગ્યા પર બઢતી અંગેના પાસાને ધ્યાનમાં લેતાં, જોકે અરજદાર આઈ.એ.એસ. ની જગ્યા માટે વિચારણા ઝોનમાં છે,

પરંતુ અરજદારને ધ્યાનમાં લઈ શકાયા નહીં કારણ કે અન્ય વ્યક્તિઓ એ.સી.આર. માં “શ્રેષ્ઠ” અને “ખૂબ સારા” જેવા રીમાર્ક્સ ધરાવતા હતા, જેઓ પસંદ થયા છે અને અરજદાર, જેમના એ.સી.આર. માં “સારા” રીમાર્ક્સ છે તેઓ સ્વાભાવિક રીતે જ પસંદ થઈ શક્યા નથી.

નિષ્કર્ષ:

૮. ઉપરોક્ત ચર્ચાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, મને જણાયું છે કે રિવ્યુઇંગ ઓથોરિટી દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયમાં દખલગીરી કરવા માટે કોઈ વ્યાજબી કારણ કે ઔચિત્ય નથી, કારણ કે તેનાથી અરજદારને કોઈ ગંભીર નુકસાન થતું નથી, તેમજ એવું પણ કહી શકાય નહીં કે તે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ અને ૧૬ નું ઉલ્લંઘન કરે છે કારણ કે સામાવાળા-સત્તાધિકારીના નિર્ણયમાં કોઈ ગેરકાયદેસરતા કે ખામી જોવા મળી નથી અને તેથી, આ અરજીમાં માંગવામાં આવેલી કોઈપણ દાદ વર્તમાન અરજદારની તરફેણમાં મંજૂર કરી શકાય નહીં. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અરજી ગુણવત્તાવિહીણી જણાય છે અને રદ કરવા પાત્ર છે અને તેથી ખર્ચના કોઈ આદેશ વિના આથી તેને રદ કરવામાં આવે છે.

રૂલ ૨૯ કરવામાં આવે છે.

(સંદિપ એન. ભટ્ટ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*